

Apstiprināts ar Latvijas Bibliotēku padomes
2021.gada 19.oktobra sēdes lēmumu

AKREDITĀCIJAS ATZINUMS

Cēsu Centrālajai bibliotēkai

Bibliotēka ir Cēsu novada pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura pārskata periodā darbojās kā koordinējošais metodiskais centrs Cēsu, Amatas, Līgatnes, Raunas, Jaunpiebalgas, Pārgaujas, Priekuļu, Vecpiebalgas novadu pašvaldību bibliotēkām. Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisija (Astra Pumpura, Dzintra Dzene, Dzintra Punga) izvērtēja bibliotēkas atbilstību akreditācijas nosacījumiem **reģiona galvenās bibliotēkas** statusā pēc akreditācijas termiņa beigām atbilstoši Bibliotēku likuma 9., 10.un 12.pantam un LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.709 „Bibliotēku akreditācijas noteikumi” un konstatēja:

Kritērijs	Atbilst	Daļēji	Neatbilst	Pamatojums. Piezīmes
Bibliotēkas akreditācijas ieteikumi par iepriekšējo periodu ir izpildīti		X		Turpinās darbs pie skolu bibliotēku krājumu pievienošanas Cēsu reģiona kopkatalogam. Tiek meklēti risinājumi norāžu uz bibliotēku izvietojumam pilsētā un piebūves izbūvei.
Iekšējie normatīvie un plānošanas dokumenti				
Bibliotēkai ir izstrādāti un apstiprināti bibliotēkas darbību reglamentējoši pamatdokumenti	X			
Bibliotēkas nolikums nosaka bibliotēkas darba organizāciju, funkcijas, tiesības un pienākumus.	X			
Bibliotēkas lietošanas noteikumos skaidri definēta bibliotēkas lietošanas kārtība, lietotāju tiesības un pienākumi		X		Bibliotēkas lietošanas noteikumi nav aktualizēti atbilstoši Fizisko personu datu apstrādes likumam.
Bibliotēkā ir izstrādāti un apstiprināti informācijas tehnoloģiju lietošanas noteikumi	X			

Bibliotēkai ir apstiprināts maksas pakalpojumu cenrādis	X			
Bibliotēkas nolikums, lietošanas noteikumi ir publiski pieejami	X			Pieejamība nodrošināta klātienē un interneta vietnē.
Bibliotēkai ir izstrādāts vidēja termiņa plānošanas dokuments	X			Ir Bibliotēkas attīstības plāns 2016.–2020. gadam. Sakarā ar reģionālo reformu nākamais bibliotēku attīstības plānošanas dokuments šobrīd ir izstrādes procesā.
Bibliotēkas darbības mērķi aptver visus bibliotēkas darbības virzienus	X			
Bibliotēkai ir izstrādāts gada darba plāns un detalizēti darba plāni, pasākumu plāni, kas atspoguļo bibliotēkas darbu	X			Izstrādāts bibliotēkas gada darba plāns un katra mēneša detalizēti pasākumu plāni, kas tiek aktīvi reklamēti.
Bibliotēkas personāls				
Bibliotēkas struktūra un darbinieku skaits nodrošina visu bibliotēkas funkciju sekmīgu veikšanu	X			Darbu nodrošina 16 bibliotekārie speciālisti, kuriem ir pilna darba likme.
Pārskata periodā visiem darbiniekiem tika nodrošināta profesionālā pilnveide, darbinieki var piedāvāt kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus	X			Pārskata periodā tika apmeklēti 85 profesionālās pilnveides pasākumi, vidēji -17 pasākumi gadā. RGB bibliotekārajiem darbiniekiem (arī skolu) organizēja 54 profesionālās pilnveides pasākumus, kuru apmeklējums - 837 .
Bibliotēkai ir izstrādāts profesionālās pilnveides plāns nākamajam plānošanas periodam bibliotekārā darba jomās.	X			
Bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma dinamika pārskata periodā (5 gadi)				

Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu un veicina bibliotēkas attīstību	X			Finansējums pārskata periodā (5 gadi) pieaudzis par 5,4%.
Krājuma komplektēšanai piešķirtais pašvaldības finansējums nodrošina kvalitatīva krājuma veidošanu ilgtermiņā	X			Finansējums pārskata periodā (5 gadi) samazinājies par 24,8% (samazinājums periodisko izdevumu abonēšanai).
Bibliotēka iesaistās projektu konkursos, piesaistot papildus līdzekļus	X			Regulāri piesaista papildus finansējumu. Veiksmīgi realizēts sadarbības projekts ar VKKF un uzņēmuma Brain Games atbalstu "Bibliotēkas=Lidotēkas"
Darbības pamatrādītāji pārskata periodā				
Bibliotēkas lietotāju skaits				Stabils
Apmeklējums				Palielinājies par 9,1%
Izsniegums				Samazinājies par 10,4%
Iedzīvotāju aptvērums				36% no apkalpes teritorijas iedzīvotājiem
Informācijas resursi (krājums, datubāzes)				
Bibliotēkai ir izstrādāta krājuma komplektēšanas koncepcija, kura atbilst bibliotēkas mērķu sasniegšanai un sabiedrības vajadzību nodrošināšanai	X			
Krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar koncepciju	X			
Krājuma izvērtēšana notiek regulāri, pietiekamā apjomā	X			70305 vienības
Krājuma fiziskā kvalitāte ir laba	X			
Krājums ir lietotājiem ērti pieejams un aplūkojams	X			
Krājums nodrošina dažādu iedzīvotāju grupu vajadzības un intereses.	X			

Bibliotēka aktīvi popularizē literatūras klasikas vērtības un mūsdienu latviešu oriģinālliteratūru	X			
Daiļliteratūras žanru aptvērums ir plašs	X			
Krājums bērniem un pusaudžiem tiek komplektēts atbilstoši LR Ministru kabineta noteikumu Nr.355 „Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi” prasībām	X			Sastāda 30 % no kopējā krājuma.
Uzziņu un nozaru literatūras krājums ir daudzveidīgs un aktuāls	X			
Krājuma komplektēšana notiek regulāri	X			
Bibliotēkas abonēto periodisko izdevumu abonēšanai izlietoti aptuveni 1/3 no finansējuma krājuma komplektēšanai, kas atbilst sabalansēta krājuma veidošanas principiem	X			
Krājuma apgrozība ir augsta (grāmatu krājuma apgrozība vērtējama kā augsta, ja > 1,4; laba, ja >0,9; vidēja, ja >0,5; zema, ja mazāka par 0,5)	X			Grāmatu krājuma apgrozības koeficients ir 1.55 -2019.g., 1,33-2020.g.
Bibliotēkā ir pieejami un tiek popularizēti multimedijālie materiāli	X			
Bibliotēkā ir pieejamas un aktīvi tiek popularizētas tiešsaistes datubāzes	X			„Letonika” – 263 sesijas; Laikrakstu bibliotēka „News”-199 sesijas.
Pārskata periodā ir savākti, apkopoti un aprakstīti materiāli par novadu un personībām	X			Bibliotēkā ir Novadpētniecības lasītava, kurā pieejamas 2638 mapes u.c. materiāli. Novadpētniecības datubāzē pieejami 101187 ieraksti, vidēji gadā datubāze tiek papildināta ar 6000 ierakstiem. Izveidota Novadnieku

				datubāze, tiek veidotas digitālas izstādes, kā arī digitalizētas Novadpētniecības mapes.
Elektroniskā kataloga, e-resursu veidošana				
Bibliotēka strādā ar bibliotēku informācijas sistēmu(BIS) ALISE, izmanto visas sistēmas moduļu iespējas.	X			
Krājuma inventarizācija tika veikta atbilstoši normatīvajos aktos paredzētajam termiņam	X			Krājuma inventarizācija tika veikta 2020. gadā, izmantojot BIS ALISE.
Bibliotēka veido Reģiona elektronisko kopkatalogu un Novadpētniecības datubāzi, resursi ir pieejami tiešsaistē.				Kopkatalogā pieejama informācija par Cēsu Centrālās bibliotēkas krājumu, 24 novada bibliotēku un 21 no 26 izglītības iestāžu bibliotēku krājumiem.
Bibliotēka veido informatīvo materiālu lietotājiem par digitalizētajiem novadpētniecības tiešsaistes resursiem	X			
Bibliotēkas krājuma dati pilnībā ir atspoguļoti kopkatalogā.	X			
Reģiona bibliotēku krājumu rekatalogizācija ir pabeigta	X			Krājumu rekatalogizācija pabeigta 2014.gadā.
Bibliotēkas kopkataloga ierakstu kvalitāte ir laba, regulāri tiek veikta kontrole un rediģēšana	X			
Bibliotēkas publicitāte. Informācija par bibliotēku tīmekļa vietnē				
Bibliotēkas tīmekļa vietnē lietotājiem tiek sniegta aktuāla informācija par bibliotēkas lietošanas noteikumiem, darba laiku, pakalpojumiem, informācijas resursiem, kontaktinformācija	X			Bibliotēkai ir profils sociālajos tīklos https://www.facebook.com/CesuCentralabiblioteka https://www.instagram.com/cesu_biblioteka/ Tīmekļa vietnē sadaļa lasītājiem -Jautā, ierosini, vērtē

Tīmekļa vietnē ir informācija par visām reģiona novadu pašvaldības bibliotēkām, saturs tiek uzturēts un atjaunots regulāri.	X			
Bibliotēkas tīmekļa vietnē darbojas tulkošanas rīks		X		Pamatinformācija par bibliotēku krievu un angļu val.
Informācija par bibliotēku ir pieejama arī vietējos preses izdevumos, kā arī informatīvo bukletu un afišu veidā. Aktuālā informācija tiek ievietota arī sociālajos tīklos	X			
Bibliotēkas pakalpojumi un rīkoti pasākumi				
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja lasīšanas veicināšanas un novada, novadnieku popularizēšanas pasākumus (jauno grāmatu dienas, tikšanās ar literātiem, Grāmatu svētkus, Dzejas dienas, novadam veltīti pasākumi)	X			208 izstādes, 253 pasākumi. Daudzveidīgi, ņemot vērā apmeklētāju intereses, kā arī kultūras piedāvājumu Cēsīs kopumā. Prioritāte- kvalitāte.
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja novada un novadnieku popularizēšanas pasākumus (novadnieku jubilejas, novadam veltīti pasākumi u.c.)	X			114 izstādes, 51 pasākums. Sadarbība ar Cēsu autoriem, muzeju darbiniekiem, vēsturniekiem un pētniekiem.
Pārskata periodā bibliotēka aktīvi iesaistījās pašvaldības rīkotajos pasākumos, sadarbojās ar pilsētas kultūras u.c. pašvaldības iestādēm, NVO	X			Bibliotēka regulāri piedalās pilsētas kultūras plānošanā ar savu piedāvājumu. Piem. Eiropas Kultūras galvaspilsētas 2027. projekts
Bibliotēkā regulāri notika lietotāju konsultēšana un mācības darbam ar datoru, mācības un konsultēšana par datubāzu, digitālo resursu, e-pakalpojumu izmantošanu	X			Darbs notiek individuāli un grupās aptverot dažādākās informācijpratības tēmas- Kā lietot mobilās aplikācijas, kā droši ceļot, noderīgas interneta saites utt.
Krājuma izsniegšana un saņemšana Bibliotēkā notiek automatizēti. Tiešsaistē darbojas attālais pakalpojums lietotājiem - grāmatu rezervēšana/pasūtīšana un grāmatu termiņa pagarināšana	X			1389 autorizēti lietotāji

Bibliotēka izmanto un piedāvā starpbibliotēku abonementa pakalpojumus elektroniski	X			
Bibliotēka nodrošina novada pašvaldības sagatavotās un publicētās informācijas pieejamību	X			
Bibliotēkas darbiniekiem ir laba informācijpratība	X			
Bibliotēkā ir uzskatāmi izvietoti informatīvie materiāli par pakalpojumiem, pasākumiem, mācībām	X			
Apmeklētāju atsauksmes Ierosinājumu/atsauksmju burtnīcā par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem ir pozitīvas	X			
Bibliotēkas darba laiks nodrošina iedzīvotājiem iespēju izmantot pakalpojumus darba dienās arī pēc plkst. 17:00 vai brīvdienā	X			Tiek mainīts atbilstoši aktuālajiem iedzīvotāju ieradumiem. Darbdienās no 10.00-18.00, sestdienās no 10.00-15.00
Tika veiktas aptaujas, lai noskaidrotu iedzīvotāju viedokli un ierosinājumus par bibliotēkas darbību		X		Piedalās citu institūciju veiktajās aptaujās
Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi būtiski sekmē iedzīvotāju mūžizglītību (atbalsta formālo, neformālo un interešu izglītību)	X			
Darbs ar bērniem un jauniešiem				
Bibliotēkā ir struktūrvienība - Bērnu apkalpošanas nodaļa, kuras darbs orientēts uz pirmskolas vecuma bērnu, skolēnu no 1.līdz 9.klasei, vecāku, pedagogu un citus interesentu apkalpošanu	X			Izveidota Bērnu apkalpošanas nodaļa. Nodaļas darbinieki saņēmuši atzinības par aktīvu un inovatīvu darbu
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja krājuma popularizēšanas un lasīšanas veicināšanas pasākumus; īstenoja lasīšanas veicināšanas pasākumu programmu bērniem un pusaudžiem	X			Vidēji 100 aktivitāšu gadā. Daļa no tām informācijpratības attīstīšanai. Ģimeņu rīti, sadarbība ar skolu teātra studijām, apgādu Zvaigzne ABC u.c.

Bibliotēka aktīvi sadarbojās ar pilsētas izglītības iestādēm	X			Abpusēji ieinteresēta sadarbība
Darbs ar bērniem un jauniešiem ir labā līmenī	X			Bibliotēku apmeklē 68%no pilsētas skolēniem
Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšana. Metodiskais darbs				
Metodiskā darba funkcijas un konsultācijas reģiona pašvaldību bibliotēkām ietilpst bibliotēkas darbinieku amata pienākumos	X			Reģionā 26 publiskās, 24 skolu bibliotēkas
Bibliotēka veica bērnu bibliotēkārās apkalpošanas darba koordināciju reģiona novadu bibliotēkās, regulāri sniedza informāciju par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem.	X			Semināros par darbu ar bērniem piedalās arī skolu bibliotekāri
Bibliotēka organizēja bibliotēkārā darba praktikumus jaunatnācējiem, individuālās apmācības bibliotekāriem par dažādiem bibliotēkārā darba jautājumiem, konsultēja uzziņu un informācijas darbā reģiona bibliotēku darbiniekus	X			Pamatprasmes apgūst bibliotēkas speciālistu vadībā, pēc tam profesionālā pilnveide LNB KAC
Bibliotēka sekmīgi sagatavoja novadu bibliotēkas vietējas nozīmes bibliotēku akreditācijai	X			2020. gadā akreditētas 26 publiskās bibliotēkas
Bibliotēka sekmīgi un savlaicīgi veica reģiona bibliotēku darba rādītāju apkopošanu un datu rediģēšanu Latvijas Digitālajā kultūras kartē	X			
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja seminārus reģiona bibliotekāriem, iepazīstināja ar nozares aktualitātēm, organizēja profesionālās pilnveides mācības, bibliotēkārā darba praktikumus jaunatnācējiem	X			Gadā tika rīkoti vidēji 8 semināri. 1X gadā Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku darbinieku konference. Bibliotēkas metodiskais un konsultatīvais darbs ir labā līmenī
Bibliotēka piedalījās novadu bibliotēku krājumu inventarizācijās	X			25 bibliotēkās notikušas inventarizācijas

Bibliotēka sekmīgi veica reģiona pašvaldību bibliotēku profesionālo vadību, bibliotekārā darba koordināciju reģionā, konsultācijas novadu pašvaldību publisko bibliotēku vadītājiem un izglītības iestāžu bibliotēkām	X			Mērķtiecīgs, līdzsvarots metodiskais darbs aptverot publiskās un izglītības iestāžu bibliotēkas
Bibliotēkas infrastruktūra				
Bibliotēkas telpu platība, to tehniskais stāvoklis ir atbilstoši, lai sniegtu kvalitatīvus un daudzveidīgus bibliotekāros pakalpojumus	X			Telpas lasītāju apkalpošanai - 827 m ²
Telpu iekārtojums ir funkcionāls. Ir nodrošināti ērti apstākļi dažādām mērķgrupām	X			
Bibliotēkā ir telpa pasākumiem			X	
Bibliotēkā ir mācību un semināru telpa	X			
Bibliotēkā ir izveidota klusā (individuālā) lasītava	X			
Telpu noformējums ir informatīvs un estētiski pievilcīgs	X			
Telpu apgaismojums ir labs	X			
Mēbeļu un pārējā aprīkojuma atbilstība – laba	X			
Tehnoloģiskais nodrošinājums lietotājiem (datori, multifunkcionālās iekārtas) ir labs	X			
Tehnoloģiskais nodrošinājums darbiniekiem (datori, printeri, multifunkcionālās iekārtas, skeneri) ir labs	X			
Klimatiskie apstākļi telpās ir atbilstoši prasībām	X			
Bibliotēka ir pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.	X			

Apmeklētāju informēšanai pie ieejas ir plāksne ar bibliotēkas nosaukumu un darba laiku.	X			
Pilsētā ir izvietotas norādes uz bibliotēku			X	

Slēdziens

Cēsu Centrālā bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem, un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir **reģiona galvenās bibliotēkas statuss**.

Ieteikumi

1. Aktualizēt bibliotēkas lietošanas noteikumus atbilstoši Fizisko personu datu apstrādes likumam.
2. Ieplānot aptauju par iedzīvotāju informacionālajām vajadzībām un bibliotēkas pakalpojumiem.
3. Bibliotēkas tīmekļa vietnē ievietot tulkošanas rīku hugo.lv
4. Rast iespēju atdalīt Novadpētniecības lasītavu no Bērnu nodaļas.
5. Rast iespēju darbiniekiem paaugstināt atalgojumu, pamatojoties uz darba apjoma un profesionālo prasmju prasību pieaugumu.
6. Rast iespēju pilsētā izvietot norādi uz bibliotēku.

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja,
Bibliotēku akreditācijas komisijas priekšsēdētāja

(*paraksts) Dzidra Šmita

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu